

2025 - 2123

Den 9. maj 2025

Høringsnotat

Udkast til *bekendtgørelse om gebyrordning for erstatningsnatur i fremskyndelsesområder* blev sendt i offentlig høring den 26. marts 2025 med frist for høringssvar den 23. april 2025.

Bekendtgørelsesudkastet blev sendt i høring med henblik på ikrafttrædelse den 21. maj 2025.

Ministeriet for Grøn Trepert har modtaget 17 høringssvar fra organisationer og virksomheder.

Høringssvar med indholdsmæssige bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet kommer fra:

- Dansk Erhverv
- Nævnenes Hus
- Energinet
- Landbrug og Fødevarer
- Metroselskabet
- Green Power Denmark
- KL
- Dansk Industri
- Klimabevægelsen

Følgende eksterne høringsparter har oplyst, at de ikke har bemærkninger til høringen:

- Banedanmark
- Vestforbrændingen
- Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES)
- Teknik- og Miljøforvaltningen
- Dansk Arbejdsgiverforening
- Foreningen af Rådgivende Ingeniører

- Landsbyggefonden
- Dataetisk råd

Ministeriet for Grøn Trepert takker alle høringsparter for deres afgivne høringssvar.

I det følgende gennemgås høringssvarene. Ministeriet for Grøn Treperts kommentarer er anført i kursiv. Høringssvarene er gengivet i hovedtræk. For høringssvarene i deres helhed henvises til Høringsportalen.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet
2. Fastsættelse af gebyrbetalingen
3. Tidshorisont for gebyrbetaling
4. Definition af erstatningsnatur og beskyttede arter
5. Klageadgang
6. Øvrige bemærkninger

Gennemgang og kommentering af høringssvarene:

1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet

Landbrug & Fødevarer bakker generelt op om bekendtgørelsen. Green Power Denmark bemærker, at VE-branchen er pålagt et hårdt pres, der risikerer at bremse udbygningen, hvorfor Green Power Denmark generelt bakker op om implementeringen af VE-III-direktivet i dansk lovgivning, da EU's bestemmelser tilvejebringer værktøjer, der kan igangsætte udbygningen igen.

Klimabevægelsen bakker op om prioriteringen af erstatningsnatur ved etablering af VE-anlæg. Klimabevægelsen bemærker derudover, at gebyrforslaget kan modvirke hensigten, da VE-anlæg risikerer at blive dyre og bureaukratiske at etablere.

2. Fastsættelse af gebyrbetalingen

Energinet bemærker, at det bør fastsættes, hvordan erstatningsnaturen beregnes og efterspørger, at der, med henblik på at gøre udgiften til kompensation forudsigelig og gennemsigtig, fastsættes en fast takstsats pr. km eller m².

Energinet efterspørger en tydeliggørelse af, hvordan det beslutes, hvorvidt der skal etableres erstatningsnatur eller betales for erstatningsnaturen, og mener, at

bygherre bør kunne vurdere, om der skal betales for erstatningsnatur i tilfælde af, at overholdelsen af et vilkår ikke er økonomisk proportionelt. Derudover påpeger Green Power Denmark og Dansk Industri, at bekendtgørelsen kan øge usikkerheden for udviklere af vedvarende energianlæg, da der er uklarheder ifm. prissætningen af erstatningsjord. Green Power Denmark anfører, at uklarheder om prissætningen på erstatningsjord bør håndteres, da det kan skabe usikkerhed om beløbets størrelse. Energinet peger på, at det bør sikres, at såfremt der stilles vilkår, der kræver betaling, så skal der sammen med vilkåret være en afklaring af, hvad det vil koste.

Energinet mener, at det bør fremgå tydeligt, hvorvidt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bestemmer, om der skal betales til erstatningsnatur fremfor overholdelse af vilkår og kan stille supplerende vilkår. Energinet mener ikke, at det fremgår tydeligt, hvorvidt bygherre alternativt selv kan etablere erstatningsnatur.

Metroselskabet spørger på hvilken baggrund gebyret justeres, og hvordan det årlige gebyr justeres i tilfælde af uenigheder mellem myndighed og projektejer om etablering og vedligehold af erstatningsnaturen.

Ministeriet for Grøn Trepert:

Det fremgår af bekendtgørelsen, at gebyrbetalingen skal dække myndighedernes omkostninger forbundet med etablering og vedligeholdelse af erstatningsnatur på et areal, der størrelsesmæssigt (antal ha) svarer til 150 procent af den berørte del af projektarealet. Både opstartsgebyret og det årlige gebyr beregnes på baggrund af en fast takstsats pr. hektar.

For at øge forudsigeligheden og gennemsigtigheden for projektere vil Ministeriet for Grøn Trepert, efter sommerferien, udstede en ændring af bekendtgørelsen om gebyrordning for erstatningsnatur i fremskynelsesområder hvor både gebyrsatsen for etablering af erstatningsnatur (opstartsgebyr) og gebyrsatsen for vedligehold af erstatningsnatur (årligt gebyr) fremgår i et bilag. Udkast til ændring af bekendtgørelsen, herunder gebyrsatserne for etablering og vedligehold af erstatningsnatur, vil blive sendt i offentlig høring. Formålet er, at projektere tidligt i planlægningsfasen får adgang til information, der kan have betydning for deres projektøkonomi.

Da ordningen er ny i Danmark, vil hektarsatserne i første omgang blive fastsat på baggrund af forventede udgifter til etablering og vedligehold. Disse hektarsatser vil tage udgangspunkt i erfaringer fra andre typer naturprojekter i Danmark samt omkostninger ved lignende ordninger i udlandet. Når ordningen er taget i brug, vil satserne gradvist blive justeret, så de svarer til de faktiske udgifter i forbindelse med gennemførelse af projekter under ordningen.

Opstartsgebyret vil blive fastsat med henblik på at skabe balance mellem indtægter og udgifter over en fireårig periode i overensstemmelse med Finansministeriets Budgetvejledning. Det årlige gebyr for vedligehold vil kunne justeres for at sikre, at der er balance mellem de indtægter og udgifter, som er forbundet med vedligehold af erstatningsnaturen.

I forhold til Energinets bemærkninger om, hvem der afgør, om der skal betales til erstatningsnatur frem for overholdelse af vilkår, og hvem der kan stille supplerende vilkår, henvises der til Energistyrelsens bekendtgørelse om kontaktpunkt, VE-tilladelsesprocessen og områder til fremme af VE. Bekendtgørelsen har været i offentlig høring og forventes at træde i kraft 21. maj 2025. Af bekendtgørelsen fremgår procesreglerne omkring fastsættelsen af vilkår om gebyrbetaling til erstatningsnatur samt de vurderingstrin, der samlet set skal sikre, at hensyn til miljø og vedvarende energi fortsat kan balanceres. Såfremt der er fastsat vilkår om gebyrbetaling til erstatningsnatur efter § 28, stk. 11, eller § 34, stk. 10, i udkastet til VE-tilladelsesprocesbekendtgørelsen, vil det være Naturstyrelsen, der etablerer og vedligeholder erstatningsnaturen.

Som det fremgår af bekendtgørelsen skal projektejer betale opstartsgebyret inden for den frist for betaling, der fastsættes i afgørelsen efter § 6, nr. 1, og projektejer skal derefter betale det årlige gebyr, så længe anlægget er i drift. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

3. Tidshorisont for gebyrbetaling

Green Power Denmark, Landbrug & Fødevarer, Dansk Industri og Energinet mener, at opstillerne udelukkende bør betale gebyr i en tidsbegrænset periode, hvorefter vedligeholdelsen bør overgå til Naturstyrelsen eller en anden relevant myndighed. Landbrug & Fødevarer foreslår, at gebyrbetalingen begrænses til den fireårige opstartsperiode og afviser årligt gebyr og administrationsgebyr for vedligeholdelse. Energinet efterspørger en udløbsdato for gebyrbetaling særligt ved anlæg med lang levetid (fx 50-100 år), og foreslår, at gebyret bortfalder, når erstatningsnaturen fungerer effektivt. Dansk Industri finder det uproportionalt, at gebyret pålægges gennem hele anlæggets levetid, da det medfører betydelige omkostninger for Energinet og elforbrugerne.

Dansk Erhverv bemærker, at bekendtgørelsen burde give mulighed for at anvende erstatningsnatur, dvs. indbetale midler til erstatningsnatur fra starten af sagsbehandlingsprocessen.

Ministeriet for Grøn Trepert:

Gebyrordningen er tilrettelagt som en selvfinansierende ordning, hvor projektere alene afholder de faktiske omkostninger til etablering, vedligehold og administration af ordningen.

Erstatningsnaturen skal fungere som levested for beskyttede arter og være effektiv i hele den periode, hvor anlægget er i drift. En løbende finansiering er derfor nødvendig for at sikre, at naturen opretholder sin funktion gennem hele driftsperioden.

Det er udelukkende projektere, der ønsker at gennemføre konkrete projekter, der med stor sandsynlighed vil påvirke beskyttede dyre- og plantearter, der skal betale for erstatningsnatur som led i ordningen. Projekterens pligt til at betale til ordningen er desuden betinget af, at det ikke er muligt for projekteren at anvende passende og forholdsmæssige afbødende foranstaltninger, at forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger ikke findes/er tilgængelige.

4. Definition af erstatningsnatur og beskyttede arter

KL og Energinet anfører, at betegnelsen *erstatningsnatur* fremstår uklar og ønsker en præcis definition på, hvad *erstatningsnatur* omfatter i regi af bekendtgørelsen. Energinet, Landbrug & Fødevarer og Green Power Denmark efterspørger en definition på beskyttede plante- og dyrearter, og hvilke der udløser krav om gebyrbetaling for erstatningsnatur.

Green Power Denmark mener, at fleksibilitet skal indtænkes i bekendtgørelsen vedrørende etablering og forvaltningen af erstatningsnatur

Landbrug & Fødevarer udtrykker bekymring for, at erstatningsnaturen kan udvikle sig til ammoniakfølsom natur. Landbrug & Fødevarer fremhæver, at dette er relevant i forbindelse med etablering af natur inden for Natura 2000-områder (kategori 1) eller på arealer uden for Natura 2000, der kan udvikle sig til kategori 2-natur, særligt heder og overdrev. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at placeringen af erstatningsnatur sker med hensyn til husdyrbrug, så ny natur ikke med tiden udløser totaldepositionskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Energinet ønsker, at det tydeligt fremgår, hvem der udpeger projektarealet, herunder om projektarealet henviser til fremskyndelsesområdet eller det areal, som bygherre angiver til anlæg eller anlægsaktiviteter i projektansøgningen.

Energinet anfører, at det fremgår af bekendtgørelsen, at der skal etableres og vedligeholdes erstatningsnatur med levesteder for de beskyttede dyre- og plantearter, "som projektet forventes at påvirke", med henblik på at sikre eller forbedre bevaringsstatus for de berørte dyre- eller plantearter. Energinet mener, at

formulering bør være ”som projektet med stor sandsynlighed vil påvirke væsentligt”.

KL spørger, hvem der skal dokumentere, at erstatningsnaturen reelt erstatter den nedlagte natur – og med hvilken metode. KL spørger desuden hvordan der i denne bekendtgørelse kan fastsættes et generelt erstatningsforhold på 1 hektar:1,5 hektar, i stedet for at foretage en individuel vurdering i hvert tilfælde.

Ministeriet for Grøn Trepert:

Erstatningsnatur vil være et naturområde, der etableres og vedligeholdes med det formål at kunne danne levesteder, for de beskyttede dyre- og plantearter, som projektet med stor sandsynlighed forventes at påvirke væsentligt, med henblik på at sikre eller forbedre bevaringsstatus for de berørte dyre- eller plantearter.

Det er præciseret i bekendtgørelsen, at der med ’beskyttede dyre- og plantearter’ menes dyre- og plantearter, der er beskyttede efter habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og fuglebeskyttelsesdirektivet (Rådets direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer), hvilket også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, som bekendtgørelsen har hjemmel i.

I forhold til bemærkningen fra Landbrug & Fødevarer skal det understreges, at erstatningsnaturen skal udgøre levesteder for arter, der er beskyttet af EU’s habitatdirektiv. Beskyttelsen efter EU-retten kan ikke fraviges generelt i national lovgivning. Erstatningsnaturen vil blive etableret ud fra en konkret vurdering af, hvor og hvordan det naturfagligt er hensigtsmæssigt og muligt at skabe erstatningsnatur. Heri indgår også konkrete muligheder for erhvervelse af jord eller ændret anvendelse af statslige arealer.

Som det fremgår af bekendtgørelsen, vil Naturstyrelsen foretage en konkret vurdering af, hvor og hvordan det naturfagligt er hensigtsmæssigt at etablere erstatningsnatur. Denne fleksibilitet – hvor det ikke på forhånd er defineret, hvad erstatningsnaturen skal bestå i – er hensigtsmæssig for at kunne etablere og vedligeholde erstatningsnatur, der kan danne levesteder for netop de specifikke beskyttede dyre- og plantearter, som et projekt med stor sandsynlighed forventes at påvirke væsentligt.

Bekendtgørelsen finder anvendelse, når en godkendelse af et projekt indeholder et vilkår om gebyrbetaling for erstatningsnatur efter § 28, stk. 11, eller § 34, stk. 10, i bekendtgørelse om kontaktpunkt, VE-tilladelsesprocessen og områder til fremme af VE som udstedes af Energistyrelsen. Der henvises derfor til Energistyrelsens bekendtgørelse for en nærmere beskrivelse af processen for screening og

godkendelse af projekter i fremskyndelsesområder samt de nærmere regler om fastsættelsen af vilkår om gebyrbetaling til erstatningsnatur. Bekendtgørelsen har været i offentlig høring og forventes at træde i kraft 21. maj 2025.

Gebyrordningen er knyttet til tilladelsesprocessen i fremskyndelsesområderne, således at hvis screeningen af området viser, at der er stor sandsynlighed for, at projektet medfører 'væsentlige uforudsete skadelige virkninger' på beskyttede arter, så skal myndigheden fastsætte vilkår i godkendelsen af projektet om, at der anvendes passende forholdsmæssige afbødende foranstaltninger. Hvis det ikke er muligt/tilstrækkeligt at anvende afbødende foranstaltninger, skal der anvendes kompenserende foranstaltninger for at imødegå disse potentielle virkninger. Hvis dette ikke er muligt, fastsætter myndigheden vilkår om, at projektejer i sidste ende indbetaler et gebyr for erstatningsnatur.

I bekendtgørelsen henviser 'projektarealet' til det areal, som bygherre angiver til anlæg eller anlægsaktiviteter i projektansøgningen.

Som opfølgning på høringssvarene er det i bekendtgørelsen præciseret, at der skal etableres og vedligeholdes 'erstatningsnatur med levesteder for de beskyttede dyre- og plantearter, som projektet med stor sandsynlighed forventes at påvirke væsentligt', hvilket ligeledes følger af VEII-direktivet.

Naturstyrelsen under Ministeriet for Grøn Trepert er ansvarlig for etableringen af erstatningsnatur med henblik på at skabe levesteder for de berørte beskyttede arter. Naturstyrelsen har erfaring med lignende opgaver vedrørende bl.a. erstatningsskov.

I forhold til KL's spørgsmål om, hvordan der i denne bekendtgørelse kan fastsættes et generelt erstatningsforhold på erstatningsnatur, bemærkes det, at projektejerens gebyrbetaling opgøres på baggrund af størrelsen af den del af projektarealet, hvor screeningen viser, at projektet med stor sandsynlighed vil påvirke beskyttede plante- og dyrearter væsentligt (den berørte del af projektområdet). Projektejer skal betale for myndighedernes etablering og vedligeholdelse af erstatningsnatur på et areal, der størrelsesmæssigt svarer til 150 procent af den berørte del af projektområdet. Det er dette antal hektar erstatningsnatur, der danner grundlag for fastsættelsen af gebyret.

I en gebyrordning, skal betalingen fastsættes på baggrund af generelle gebyrtakster. Erstatningsforholdet på 1 hektar: 1,5 hektar svarer til den gældende praksis i ordningen for erstatningsskov ved dispensation til placering af anlæg m.v. i fredskov med arealer i omdrift med almindelig skovbevoksning.

Det følger af VEIII-direktivet, at brugen af gebyrordningen til erstatningsnatur kun må anvendes som en sidste mulighed – dvs. hvis det ikke er muligt at gennemføre andre forholdsmæssige afbødende eller kompenserende foranstaltninger for at undgå skade på, reparere eller erstatte beskyttede arter i forbindelse med selve projektet.